

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu „nr. 55/388 mun. Chișinău, împotriva lui Alexandru Verdeș, Anei Verdeș și Tatianeii Untilă (Verdeș) cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

Dosarul nr. 2ra-637/2023

NR. PIGD 2-19157709-01-2ra-03052023

Admisibilitatea recursului depus până la 1 septembrie 2023; Art. 432 din Codul de procedură civilă (versiunea până la 1 septembrie 2023); Temeiurile recursului, Temeiurile inadmisibilității recursului

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Lastavețchi)
Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, A. Braga, A. Malîi)

16 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

ÎN FAPT

1. La 27 septembrie 2019 Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/388, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Verdeș, Anei Verdeș și Tatianeii Verdeș, solicitând încasarea, în mod solidar, de la pârâți în beneficiul ACC nr. 55/388 a datoriei pentru consumul energiei termice în mărime de 55 407, 09 lei și încasarea de la pârâți în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 1 662, 21 de lei și alte cheltuieli suportate în legătură cu înaintarea acțiunii.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, în baza contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 5168 din 01 noiembrie 2014, încheiat între SA „Termoelectrica” (anterior SA Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2 din Chișinău - succesorul în drepturi al SA „Termocom”, în procedura falimentului) și ACC nr. 55/388 din mun. Chișinău, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate. Având în vedere neonorarea obligațiilor de plată, la data de 13 august 2019 datoria la consumul de energie termică constituia suma de 240 313,69 de lei, devenind, de fapt, debitorul SA „Termoelectrica”.

3. Totodată, ACC nr. 55/388, la rândul său, a prestat în continuare servicii de gospodărie comunală, inclusiv energie termică la toți locatarii blocurilor locative gestionate, ultimii beneficiind de serviciul prestat, au obligația de a achita în termen contravaloarea lor conform facturilor (bonurilor de plată) primite.

4. Reclamantul a precizat că, în caz de neachitare de către consumatori a sumelor datorate, ACC nr. 55/388 este în drept de a acționa consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și a stinge creanțele față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către consumatorii cu datoriile restante. În speță, ACC nr. 55/388 nu a acționat în instanța de judecată consumatorii restanți, inclusiv pârâții Alexandru Verdeș, Ana Verdeș și Tatiana Verdeș pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice, acumulate până în luna august, anul 2019, în sumă totală de 55 407,09 lei, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată. Astfel, ACC nr. 55/388 a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fiind în imposibilitate de a achita creanțele față de SA „Termoelectrica”, devenind, de fapt, debitor, cu riscul de a nu-și putea stinge creanța.

5. Conform informației din Registrul bunurilor imobile, proprietarii apartamentului nr. xxxxx, sunt: Alexandru Verdeș, Ana Verdeș și Tatiana Verdeș. În baza contului personal deschis la ACC nr. 55/388 din mun. Chișinău pe numele pârâților, ultimii au acceptat prestarea și au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare. Informația privind situația despre achitarea pentru energia termică atestă că, pârâții, până în luna

august 2019, au acumulat o datorie la energia termică, în mărime de 55 407,09 lei. Pârâții au fost înștiințați despre obligația de plată pentru serviciile prestate, însă au neglijat această obligație.

6. Prin încheierea din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis excepția de tardivitate formulată de Tatiana Verdeș, în nume propriu și în calitate de reprezentantă a pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș. S-a respins parțial, ca fiind tardivă, cererea de chemare în judecată depusă la 27 septembrie 2019 de SA „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388, împotriva lui Alexandru Verdeș, Anei Verdeș și Tatianeii Verdeș, cu privire la încasarea datoriei în sumă de 55 407,09 lei, pentru consumul energiei termice, livrată până în luna august 2019, în partea ce se referă la încasarea plății pentru consumul energiei termice până în luna septembrie 2016, în sumă de 38 007,88 de lei.

7. Prin decizia din 22 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de S.A. „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388 și s-a casat încheierea din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în același complet de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de AS „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388 și s-a încasat, în mod solidar, de la Ana Verdeș și Alexandru Verdeș în beneficiul ACC nr. 55/388 datoria în sumă de 55 407,09 lei, pentru consumul energiei termice, livrate până în luna august 2019. S-a încasat, în mod solidar, de la Ana Verdeș și Alexandru Verdeș în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată, compuse din taxă de stat, plătită de reclamant la înaintarea acțiunii, în sumă de 1 662,21 de lei. Pretențiile formulate împotriva Tatianeii Untilă (Verdeș) au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

9. Prima instanță judecând cauza în fond, a stabilit că, pârâții Alexandru Verdeș și Ana Verdeș sunt proprietarii apartamentului nr. xxxxx în temeiul extrasului din Registrul bunurilor imobile actualizat la data de 13 august 2019, situat într-un bloc locativ gestionat de ACC nr. 55/388 (f. d. 15). Faptul că pârâții menționați supra sunt proprietarii bunului imobil nominalizat, se confirmă și prin extrasul din contul personal, eliberat de ACC nr. 55/388 la 19 august 2019 (f. d. 14).

10. Potrivit facturii eliberate de ACC nr. 55/388 pe numele pârâților, pentru consumul energiei termice, până în luna august 2019, datoria pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș constituie suma de 55 407,09 lei (f. d. 10). Datoria pârâților este confirmată și prin informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale în perioada ianuarie 2011 - august 2017, eliberată de ÎM „Infocom”, cât și prin lista calculului și achitării pe energia termică din 01 iulie 2017, până la 01 septembrie 2019, eliberată de SRL „Info Bon” (f. d. 11-13),

11. Instanța de fond a constatat că, SA „Termoelectrica” este în drept de a depune acțiune oblică în condițiile art. 892 din Codul civil.

12. Prin prisma prevederilor art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, art. 51 alin. (4) din Legea cu privire la locuințe, pct. 17, 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și

condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin HG nr. 191 din 19 februarie 2002, art. 37 alin. (3) din Legea cu privire la locuințe, art. 25 alin. (2)-(4) (5) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, art. 774 alin. (1), art. 776, art. 858 alin. (2) din Codul civil și înscrisurilor prezentate de S.A. „Termoelectrica”, instanța judecătorească a constatat că A.C.C. „NR 55/388”, mun. Chișinău a livrat în apartamentul menționat energie termică în sumă de 55 407,09 lei, care nu a fost achitată de pârâți după recepționarea facturilor.

13. La rândul său, pârâții nu au prezentat înscrisuri din care ar rezulta că ACC nr. 55/388 mun. Chișinău nu a prestat energie termică în suma pretinsă de SA „Termoelectrica”, or, că ar fi plătit datoria pentru consumul serviciului comunal sau că, pârâții au înstrăinat bunul imobil și nu îl mai dețin în proprietate.

14. Reieșind din prevederile legale menționate supra, raportate la circumstanțele speței, instanța de judecată a reținut că în sarcina proprietarilor de locuințe este plasată obligația de achitare a serviciilor comunale, printre care și plata pentru energia termică livrată.

15. În speță, pârâții Alexandru Verdeș și Ana Verdeș sunt obligați la achitarea datoriei formate pentru energia termică livrată în mărime de 55 407,09 lei, or, facturile lunare neanulate sunt obligatorii pentru proprietarii de locuințe și acestea urmează a fi achitate.

16. Cu referire la prevederile art. 796-797 din Codul civil, în redacția din 01 martie 2019, art. 248 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de fond a reținut că, datoria pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș este o obligație solidară, care prin prisma art. 796 din Codul civil, poate fi solicitată de către creditor și la plata căreia poate fi obligat oricare dintre debitori, fiind indivizibilă. Prin urmare, instanța de judecată a încasat solidar de la Alexandru Verdeș și Ana Verdeș în beneficiul ACC nr. 55/388 mun. Chișinău, datoria pentru consumul energiei termice în mărime de 55 407,09 lei.

17. În contextul prevederilor art. 94 din Codul de procedură civilă coroborate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat și raportate la soluția de admitere parțială a acțiunii, instanța a dispus încasarea solidară din contul pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș, în beneficiul reclamantului procesual, a cheltuielilor de judecată, compuse din taxă de stat, plătită de către SA „Termoelectrica” SA la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărimea sumei de 1 662,21 de lei.

18. În consecință, reiterând cele menționate mai sus, instanța de judecată a respins ca fiind neîntemeiate pretențiile formulate de S.A. „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388 împotriva pârâtei Tatiana Untilă (Verdeș). Or, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile nr. xxxxx, se atestă că, proprietari bunului imobil sunt Alexandru Verdeș și Ana Verdeș, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 5211 din 07 iulie 2005 (f. d. 15). Circumstanțele nominalizate supra, sunt confirmate și prin referința înaintată și semnată de către Ana Verdeș, în care a fost indicat că, Tatiana Verdeș nu locuiește la adresa dată și nu deține drept de proprietate asupra bunului imobil din speță (f. d. 43).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. Având în vedere dezacordul cu hotărârea primei instanței, Tatiana Untilă (Verdeș), inclusiv în interesele lui Alexandru Verdeș și Anei Verdeș, au contestat-o cu apel.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

20. Prin decizia din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de reprezentantul lui Alexandru Verdeș și Ana Verdeș, Tatiana Untilă și s-a casat hotărârea din 23 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388 . S-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388 împotriva lui Alexandru Verdeș, Anei Verdeș în partea ce se referă la încasarea plății pentru consumul energiei termice până în luna septembrie 2016, în sumă de 38 007, 88 de lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Ana Verdeș și Alexandru Verdeș în beneficiul ACC nr. 55/388 datoria în mărime de 17 399, 21 de lei, pentru consumul energiei termice. S-a încasat, în mod solidar, de la Ana Verdeș și Alexandru Verdeș, în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată, compuse din taxă de stat, în sumă de 522 de lei. În rest, a fost respinsă cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată. Pretențiile formulate împotriva Tatiane Untilă (Verdeș) au fost respinse ca fiind neîntemeiate. S-a încasat de la S.A. „Termoelectrica” în beneficiul lui Alexandru Verdeș cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 855, 17 lei. În rest, cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

21. În consolidarea soluției, instanța de apel, în esență, reiterând circumstanțele de fapt, precum și redând prevederile art. 7 alin. (2), art. 774 alin.(1), art. 776, art. 858 alin. (2), art. 892 alin. (1) din Codul civil, art.17 a Hotărârii de Guvern nr.191 din 19 februarie 2002, art. 3 alin. (1), art. 25 alin.(1), (5) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24 octombrie 2002, art. 37 alin. (3), art. 51 alin.(4) din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, a reținut că, datoria pârâților-apelanți este confirmată și prin informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale în perioada ianuarie 2011 – august 2017, eliberată de ÎM „Infocom”, cât și prin lista calculului și achitării pe energia termică din 01 iulie 2017, până la 01 septembrie 2019, eliberată de SRL „Info Bon”. Proprietarii apartamentului Alexandru Verdeș și Ana Verdeș au acumulat o datorie pentru consumul energiei termice în mărime de 55 407,09 lei (f.d. 10).

22. Totodată, instanța de apel a accentuat că, la 31 ianuarie 2020, pârâtele Ana Verdeș și Tatiana Untilă (Verdeș) au depus cereri, prin care au ridicat excepția de tardivitate, solicitând respingerea acțiunii ca fiind tardivă. Prin încheierea din 02 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă excepția de tardivitate formulată de Tatiana Verdeș, în nume propriu și în calitate de reprezentantă a pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș, cu respingerea parțială, ca fiind tardivă a acțiunii nominalizate supra, în partea ce se referă la încasarea plății pentru consumul energiei termice până în luna septembrie 2016, în sumă de 38 007,88 de lei.

23. Prin decizia din 22 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de S.A. „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388 și a fost

casată încheierea din 02 noiembrie 2020, cu restituirea cauzei la rejudecare, în același complet de judecată.

24. Totodată, a constatat că, la casarea încheierii din 02 noiembrie 2020 și restituirea cauzei spre rejudecare, nu a fost soluționată în fond excepția de tardivitate, iar prima instanță a examinat cauza fără a se pronunța asupra tardivității.

25. Reieșind din cele menționate, instanța a soluționat cererea Tatianeii Verdeș în numele propriu și în interesele pârâților/apelanți Alexandru Verdeș și Ana Verdeș privind excepția de tardivitate.

26. În context au fost citate prevederile art. 186/1 alin. (1)–(3) din Codul de procedură civilă.

27. Instanța de apel a constatat că, cerința reclamantului privind încasarea sumei de 38 007,88 de lei, acumulată până la perioada lunii septembrie 2016 este prescrisă, având în vedere faptul că acțiunea a fost depusă la 27 septembrie 2019, prin urmare acțiunea privind încasarea datoriei acumulate până la perioada lunii septembrie 2016 a fost depusă cu depășirea termenului de prescripție prevăzut de art. 391 din Codul civil.

28. Prin prisma prevederilor art. 391 alin. (1), art. 394, art. 395 alin. (1), (6) din Codul civil, în opinia instanței, această datorie nu poate fi solicitată de a fi încasată silit din motivul prescripției acțiunii în această parte, or, reclamantul a cunoscut despre existența acestei datorii, iar având în vedere că, acțiunea a depus-o abia la 27 septembrie 2019, ultimul nu este în drept să solicite încasarea datoriei formată până în septembrie 2016, dat fiind faptul că pârâții pe parcursul perioadei date nu au achitat anumite sume, care să justifice întreruperea termenului de prescripție. Respectiv, având în vedere că pretinsa datorie în mărime de 38 007,88 de lei la situația din septembrie 2019 deja era prescrisă pentru ACC nr. 55/388 mun. Chișinău, aceleași reguli urmează a fi aplicate și pentru S.A. „Termoelectrica”.

29. Totodată, instanța de apel a respins argumentele intimatului că pârâții nu au contestat facturile de plată, ultimii au acceptat prestarea serviciului, or, aceste argumente au un caracter declarativ și nu pot servi în vederea admiterii cerințelor reclamantului

30. Instanța de apel a reținut că, reclamantul S.A. „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388 mun. Chișinău, nu a solicitat repunerea în termenul de prescripție, nu a prezentat probe, ce ar dovedi că, în perioada de până la depunerea acțiunii în instanță, inclusiv în cea în care termenul de prescripție expirase deja, a fost în imposibilitate obiectivă de a înainta acțiunea în judecată, precum și nu a prezentat probe care să demonstreze faptul că termenul de prescripție extinctivă a fost întrerupt.

31. Prin urmare, instanța de apel a considerat că, cerința în această parte este tardivă, omiterea prescripției fiind invocată de apelanți.

32. Totodată, cu referire la pretenția SA „Termoelectrica”, în ACC nr. 55/388 mun. Chișinău pentru perioada august 2016 – septembrie 2019, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiate aceste cerințe ale reclamantului, care urmează a fi admise din considerentele ce succed.

33. Instanța a reiterat că, potrivit facturii eliberate de SRL „Info Bon”, beneficiar ACC nr. 55/388 mun. Chișinău, pentru luna septembrie 2019 și calculului detaliat prezentat de reclamant, se atestă o datorie pentru consumul energiei termice în mărime de 17 399,21 de lei pentru apartamentul menționat, ce aparține cu drept de proprietate pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș, iar pârâții, la rândul său, nu au

prezentat dovada stingerii pretinsei datorii.

34. Astfel, instanța de apel a considerat că, este întemeiată acțiunea SA „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388, privind încasarea de la pârâții Alexandru Verdeș și Ana Verdeș a datoriei pentru perioada septembrie 2016 – august 2019 în mărime de 17 399,21 de lei, și care urmează a fi încasată din contul ultimilor.

35. Totodată, a constatat că, SA „Termoelectrica” este în drept de a depune acțiune oblică în condițiile art. 892 din Codul civil.

36. Prin prisma prevederilor art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, art. 51 alin. (4) din Legea cu privire la locuințe, pct. 17, pct. 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin HG nr. 191/19 februarie 2002, art. 37 alin. (3) din Legea cu privire la locuințe, art. 25 alin. (2)-(4), (5) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, art. 774 alin. (1), art. 776 și art. 858 alin. (2) din Codul civil și înscrisurilor prezentate de SA „Termoelectrica”, instanța de apel a constatat că, ACC nr. 55/388 mun. Chișinău a livrat în apartamentul menționat, ce aparține cu drept de proprietate pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș, energie termică în sumă de 17 399,21 de lei, care nu a fost achitată de aceștia după recepționarea facturilor.

37. În contextul prevederilor art. 796-797 din Codul civil, în redacția din 01 martie 2019, art. 248 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a reținut că, datoria pârâților/apelanți Verdeș Alexandru și Verdeș Ana este o obligație solidară, care prin prisma art. 796 Cod civil, poate fi solicitată de către creditor și la plata căreia poate fi obligat oricare dintre debitori, fiind indivizibilă. Prin urmare, instanța a încasat solidar de la Alexandru Verdeș și Ana Verdeș, în beneficiul reclamantului material ACC nr. 55/388 mun. Chișinău, datoria pentru consumul energiei termice în mărime de 17 399,21 de lei.

38. Instanța ierarhic inferioară a respins pretențiile formulate de SA „Termoelectrica”, în interesele ACC nr. 55/388 împotriva pârâtei Tatiana Untilă (Verdeș).

39. Instanța de apel a conchis că, plata serviciilor comunale poate fi pretinsă doar de la consumatorul efectiv al acestora, fără a avea importanță dacă între operator și consumator a fost încheiat contract.

40. Materialele cauzei denotă cu certitudine că, pârâta Tatiana Untilă (Verdeș) nu a consumat și nu putea consuma serviciile comunale pretinse de reclamant, or, aceasta nu a întrunit calitățile de consumator al serviciilor comunale, astfel cum acestea sunt indicate în art. 2 și art. 25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, pretențiile formulate împotriva ei trebuie respinse ca fiind neîntemeiate. Concluzia de respingere a pretențiilor formulate împotriva Tatianeii Verdeș (Untilă) mai derivă și din prevederile pct. 10 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, conform cărui, plata pentru încălzire se calculează pentru un metru pătrat de suprafață încălzită a apartamentului/încăperii locuibile în cămin. Astfel, nefiind proprietar al bunului imobil, Tatiana Verdeș (Untilă) nu trebuie să plătească energia termică livrată în acesta, chiar și în situația în care ar fi locuit în el

în calitate de chiriaș sau în baza altui temei, toate pretențiile cu privire la energia termică urmând a fi formulate doar împotriva proprietarilor.

41. În baza dispozițiilor art. 94 din Codul de procedură civilă coroborate cu prevederile art. 3 din Legea taxei de stat și raportate la soluția de admitere parțială a acțiunii, instanța de apel a dispus încasarea solidară din contul pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș în beneficiul reclamantului procesual, a cheltuielilor de judecată, compuse din taxă de stat, plătită de către SA „Termoelectrica” la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărimea sumei de 522,00 de lei.

42. Totodată, avînd în vedere că apelul a fost admis, instanța de apel a încasat de la S.A. „Termoelectrica” în beneficiul lui Alexandru Verdeș, cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în instanța de apel în mărime de 855, 17 lei, proporțional pretențiilor admise, în rest cerința s-a respins.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

43. La 29 martie 2023 SA „Termoelectrica” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii oblice înaintate.

44. În motivarea recursului, recurentul a invocat prin prisma prevederilor art. 432 alin.(2) lit. a), c) Cod de procedură civilă, încălcarea normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea în mod eronat a legii.

45. Cu referire la tardivitatea pretențiilor din acțiune, a menționat faptul că, prin decizia din 20 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, drept urmare a admiterii recursului SA „Termoelectrica”, a casat încheierea din 02 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, de admitere a excepției de tardivitate formulată de Tatiana Verdeș, în nume propriu și în calitate de reprezentant al pârâților Alexandru Verdeș și Ana Verdeș, cu respingerea parțială, ca fiind tardivă a acțiunii nominalizate supra, în partea ce se referă la încasarea plății pentru consumul energiei termice până în luna septembrie 2016, în sumă de 38 007,88 lei, decizia fiind una irevocabilă. Totodată, prin decizia dată, Curtea de Apel Chișinău a conchis că, „sunt neîntemeiate argumentele instanței cu privire la caracterul prescris al cerinței de încasare a datoriei la energia termică pentru perioada de până la iulie 2016, ținând cont de faptul că, în temeiul art.391 și art.395 alin.(1) din Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana își apără, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat, de 3 ani începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, care se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Respectiv, termenul de prescripție extinctivă a început să curgă pentru SA „Termoelectrica”, conform art.395, alin.(1) din Codul civil anume din momentul când întreprinderea energetică a aflat sau trebuia să afle despre datoria datornicilor și actele pentru înaintarea în judecată la data de 13 august 2019”.

46. Recurenta a opinat că, în contextul prevederilor art. 186¹ din Codul de procedură civilă, excepția de tardivitate poate fi invocată și examinată doar în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri. În acest sens, pârâții au invocat calitatea prescrisă a pretențiilor înaintate față de ei și au ridicat excepția de tardivitate în ordinea prevăzute la art. 186¹ din Codul de procedură civilă, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri. Logica prevederilor art. 394 din Codul civil în cumul cu prevederile

186¹ din Codul de procedură civilă, cu certitudine denotă posibilitatea invocării calității prescrise a pretențiilor înaintate doar la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri, prin intermediul ridicării excepției de tardivitate de persoana în a cărei favoare a curs prescripția. În aceste circumstanțe, a considerat ca fiind relevante prevederile art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

47. Soluția instanței de apel de respingere a acțiunii rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

48. Recurenta a opinat că, decizia contestată este neîntemeiată și ilegală, or, instanța de apel nu și-a motivat nici într-un mod concluziile pe probele administrate, interpretând eronat legea sau aplicând o lege care nu trebuia aplicată situației în speță și a ajuns la concluzii contradictorii cu circumstanțele pricinii, contrară practicii judiciare naționale, recomandărilor CtEDO și recomandărilor CSJ.

49. Cu referire la termenul de declarare a recursului: decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 noiembrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 29 martie 2023. Materialele cauzei civile atestă expedierea copiei deciziei instanței de apel integrale către participanții la proces la data de 30 ianuarie 2023, inclusiv prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.121). Astfel, recursul este în termen.

50. La data de 14 iunie 2023, Tatiana Untilă, inclusiv în numele lui Alexandru Verdeș și Anei Verdeș, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului ca fiind inadmisibil, menținerea deciziei instanței de apel din 17 noiembrie 2022 în vigoare, încasarea taxei de stat de la S.A. „Termoelectrica”.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

51. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele: „Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

52. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

53. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

54. Art. 432 Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

55. Art. 440 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. (2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

MOTIVAREA INSTANȚEI

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

57. Din analiza recursului declarat rezultă că Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

58. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

59. În consecință, nu există aparența unei încălcări a drepturilor recurente la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

60. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de

procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

61. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.2 lit. a) și c) – aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoeli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

62. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit.

63. În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

64. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

65. În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

66. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

67. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

68. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, ca fiind inadmisibil.

69. Ținând cont de prevederile art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă